

## Uzasadnienie

Ustawa z dnia 28 maja 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 675) przyspiesza wejście w życie wydłużenia dodatkowego urlopu macierzyńskiego z tytułu urodzenia dziecka o 2 tygodnie, jak również wprowadza nową regulację w postaci urlopu rodzicielskiego w wymiarze do 26 tygodni.

Zarówno dodatkowy urlop macierzyński, jak i urlop rodzicielski będą mogły być udzielane w całości jak i w częściach, w zależności od wniosku osoby uprawnionej.

Z dodatkowego urlopu macierzyńskiego i rodzicielskiego na równych prawach będą mogli korzystać zarówno ojciec jak i matka dziecka.

Zasiłek macierzyński za okres przewidziany w Kodeksie pracy jako okres urlopu rodzicielskiego ma przysługiwać wszystkim ubezpieczonym chorobowo rodzicom dzieci, nie tylko zatrudnionym na etatach, ale też pozostałym, którzy opłacają ubezpieczenie chorobowe, czyli także pracującym na podstawie umowy-zlecenia i samozatrudnionym.

Ustawa dokonała również zmiany ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2010 r. Nr 77, poz.512, z późn. zm.). Zgodnie z tą zmianą wysokość zasiłku macierzyńskiego wynosi **100% podstawy wymiaru** (za okres określony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego oraz za okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego) oraz **60% podstawy wymiaru** (za okres określony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu rodzicielskiego). Nowelizacja wprowadza również zasiłek macierzyński w wysokości **80% podstawy wymiaru** – dotyczy to tych ubezpieczonych, którzy w terminie nie przekraczającym 14 dni od dnia porodu zgłoszą u pracodawcy wniosek o udzielenie, bezpośrednio po obowiązkowym urlopie macierzyńskim, dodatkowego urlopu macierzyńskiego w pełnym wymiarze, a bezpośrednio po urlopie dodatkowym - urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze.

Wprowadzenie powyższych zmian powoduje celowość odpowiedniej nowelizacji rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2012 r. w sprawie określenia dowodów stanowiących podstawę przyznania i wypłaty zasiłków z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. poz. 444), polegającej na zmianie regulacji dotyczącej przedstawianych dowodów oraz na zmianie załącznika Nr 1 do rozporządzenia – Zaświadczenia płatnika składek (druk ZUS Z-3).

W szczególności, w związku z możliwością korzystania z okresu płatnej opieki nad małym dzieckiem przez oboje rodziców, w zaświadczeniu wystawianym w celu udokumentowania podstawy przyznania i wypłaty zasiłku macierzyńskiego ubezpieczonemu ojcu dziecka oprócz okresu pobierania zasiłku macierzyńskiego przez ubezpieczoną matkę dziecka, okresu przysługującego jej zasiłku macierzyńskiego, wymagana będzie informacja o wysokości w jakiej zasiłek macierzyński przysługiwałby ubezpieczonej matce dziecka. (§ 1 pkt 3 projektu). Analogicznie wysokość zasiłku, w jakiej przysługiwał drugiemu z rodziców będzie podawana, w zaświadczeniu płatnika zasiłku, w razie gdy zasiłek macierzyński za okres bezpośrednio poprzedzający okres objęty wnioskiem był pobierany przez drugiego z rodziców (§1 pkt 7 projektu). Zaświadczenie to zawierać będzie również informację o liczbie części wypłaconego zasiłku.

Projekt zawiera regulację, zgodnie z którą w zaświadczeniu płatnika zasiłku o okresie, za który zasiłek macierzyński wypłacono drugiemu z rodziców dziecka, poza dotychczas wymaganymi informacjami, podawana byłaby również informacja o liczbie części wypłaconego zasiłku za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego albo dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego – dotyczy ubezpieczonego niebędącego pracownikiem (§1 pkt 7 projektu dotyczący §19 ust. 3).

Ponadto w projekcie rozporządzenia zawarto przepisy określające co będzie stanowiło dowód podstawy przyznania i wypłaty zasiłku macierzyńskiego przysługującego ubezpieczonym za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu rodzicielskiego, w razie gdy zasiłek macierzyński, za okres bezpośrednio poprzedzający wniosek, był pobierany przez drugiego z rodziców dziecka oraz jakie dokumenty powinny być dołączone do wniosku. (§ 1 pkt 8 projektu dotyczący nowego §19a).

W projekcie znalazły się również regulacje nie związane bezpośrednio z przepisami ustawy z dnia 28 maja 2013r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw ale celowe ze względu na występujące w praktyce przypadki występowania o zasiłek opiekuńczy z tytułu opieki nad dzieckiem, któremu nie nadano jeszcze imienia. Zgodnie z proponowaną regulacją możliwe będzie dopuszczenie jako dowodu do przyznania zasiłku opiekuńczego zaświadczenia wystawianego przez szpital (o pobycie matki dziecka w szpitalu) nie zawierającego imienia i nazwiska dziecka, jeżeli dziecku nie nadano jeszcze imienia. (§ 1 pkt 9 projektu). Ponadto, w związku ze zmianą dokonaną ustawą z dnia 10 maja 2013 r. o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz.747) w ustawie z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa uzupełniono przepis § 23 ust.1 nowelizowanego rozporządzenia o sposób dokumentowania uprawnień do zasiłku opiekuńczego z tytułu opieki nad zdrowym dzieckiem w wieku do lat 8 w przypadku nagłego zamknięcia klubu dziecięcego, albo choroby niani lub dziennego opiekuna sprawującego opiekę nad dzieckiem

Przedmiot projektowanej regulacji nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Z uwagi na możliwość zgłaszania wniosków o dodatkowe urlopy macierzyńskie oraz o urlopy rodzicielskie bezpośrednio po wejściu w życie ustawy z dnia 28 maja 2013r. o zmianie ustawy Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw - rozporządzenie powinno wejść w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

### **Ocena Skutków Regulacji (OSR)**

#### **Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny:**

Podmiotami objętymi przedmiotową regulacją są:

- Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- płatnicy zasiłków macierzyńskich,
- ubezpieczeni uprawnieni do zasiłków macierzyńskich.

#### **Konsultacje społeczne:**

Lista partnerów społecznych którym projekt aktu prawnego zostanie przesłany do zaopiniowania:

Organizacje związkowe:

- 1) NSZZ „Solidarność” ul. Wały Piastowskie 24, 80-855 Gdańsk;
- 2) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, ul. Kopernika 36/40, 00-924 Warszawa;
- 3) Forum Związków Zawodowych: Plac Teatralny 4, 85-069 Bydgoszcz

Organizacje pracodawców:

- 1) Pracodawcy RP, ul. Brukselska 7, 03-973 Warszawa;
- 2) Konfederacja Lewiatan, ul. Zbyszka Cybulskiego 3, 00-727 Warszawa;
- 3) Związek Rzemiosła Polskiego, ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa;
- 4) BCC – Związek Pracodawców, Plac Żelaznej Bramy 10, 00-136 Warszawa.

Ponadto projekt przekazano do zaopiniowania Prezesowi Naczelnej Rady Lekarskiej.

**Wpływ projektowanej regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego, rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw i rozwój regionalny:**

Projektowana regulacja umożliwi prawidłową wypłatę zasiłków macierzyńskich oraz określenie wymiaru i wysokości zasiłku w przypadku korzystania z płatnej opieki nad małym dzieckiem sprawowanej przez obydwój rodziców (matkę i ojca dziecka). Stanowi więc realizację technicznej strony ustawy z dnia 28 maja 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw, zapewniając jej rzetelne wykonanie. W szczególności, w związku z możliwością korzystania z okresu płatnej opieki nad małym dzieckiem przez obydwój rodziców, oprócz okresu pobierania zasiłku macierzyńskiego przez ubezpieczoną matkę dziecka, okresu przysługującego jej zasiłku macierzyńskiego, wymagana będzie informacja o:

- wysokości, w jakiej zasiłek macierzyński przysługiwałby ubezpieczonej matce dziecka (w zaświadczeniu wystawianym w celu udokumentowania podstawy przyznania i wypłaty zasiłku macierzyńskiego),
- wysokości zasiłku, w jakiej przysługiwał drugiemu z rodziców, w razie gdy zasiłek macierzyński za okres bezpośrednio poprzedzający okres objęty wnioskiem był pobierany przez drugiego z rodziców (w zaświadczeniu płatnika składek),
- o liczbie części wypłaconego zasiłku za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego albo dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego.

Natomiast w związku z wprowadzeniem okresu urlopu rodzicielskiego konieczne jest określenie dowodu podstawy przyznania i wypłaty zasiłku macierzyńskiego przysługującego ubezpieczonemu za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu rodzicielskiego, w razie gdy zasiłek macierzyński, za okres bezpośrednio poprzedzający wniosek, był pobierany przez drugiego z rodziców dziecka oraz jakie dokumenty powinny być dołączone do wniosku.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na:

- dochody i wydatki budżetu państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego,
- rynek pracy, zarówno lokalny jak i ogólnopolski ani na konkurencyjność na rynku pracy,
- konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw,

- na sytuację i rozwój regionalny.